

[Poul Møller.]

det er i fransk interesse, at det sker. Hidtil synes Frankrig at være mere indstillet på at bevare den fordel, som Romtraktaten giver det på fastlandet, end at slippe England ind som konkurrent. Alt afhænger i den henseende af de Gaulle, af de Gaulle personlig, en mand, der formentlig slet ikke beskæftiger sig med denne sag, før han har en løsning på Algierspørgsmålet i havn. Han skal i dette store Algierspørgsmål gå op i så stærke nationale følelser, at han næppe samtidig vil udsætte sig for at bringe sig i miskredit over for de samme grupper ved at give indrømmelser i markedsforhandlingerne. Denne risiko er derfor til stede. Den kan ikke afværges, men den kan måske mindskes, hvis forhandlingerne ikke forceres og føres over på et politisk lederplan, før parterne er fuldstændig sikre på, at en fremkommelig vej kan findes. Så vidt jeg kan skønne, er det også det, som tilsigtes ved foreløbig at føre de fransk-britiske forhandlinger på embedsmandsplan og ved først at have fastsat næste møde til engang i maj måned.

Den anden risiko er, at et for England og de seks tilfredsstillende arrangement bliver fundet, men at det er utilfredsstillende for os. Det er her, den høje regering koncentrerer sin energi ved såvel inden for EFTA som i de europæiske hovedstæder at gøre opmærksom på de danske interesser. Jeg indrømmer, at opgaven er delikat. På den ene side gælder det om ikke at gøre så megen kvalm, at en også for os særdeles vigtig fælles løsning hindres. På den anden side har vi en klar interesse i, at landbrugs- og fiskeriinteresser bliver tilgodeset ved en fælles løsning. Og det ubehagelige for os i situationen er yderligere, at den britiske regering, som fører forhandlingerne — ganske vist ikke på EFTAs og vore vegne, men alligevel således, at forhandlingsresultatet kan blive præjudicerende for os — ikke har sammenfaldende interesser med os i landbrugsspørgsmålet. Dette komplicerer situationen ydermere. Jeg mener derfor, denne risiko må formindskes ved, at de syv selv går mere aktivt ind i forhandlingerne. EFTA bliver vel holdt underrettet og orienteret, men EFTA må dels etablere et forhandlingsorgan, dels sikre sig forhandlingsinitiativ. Det var en tungtvejende

grund for det hele EFTA-arrangement, at man derved sikrede sig et forhandlingsorgan lige over for de seks, og for vort vedkommende, at vi var med ved forhandlingsbordet, da vi gik ind i de syv, efter at OEECs muligheder for at være mægler var brudt sammen. Jeg anmoder derfor den højtærede udenrigsminister om her at udtale sig om, hvorvidt han anser en sådan fremgangsmåde for mulig, og om regeringen vil tage initiativ i den retning.

Den største risiko er måske trods alt — i hvert fald den, der gør os mest nervøse — at England når frem til en ordening af en sådan karakter, at den om ikke formelt så dog i hvert fald reelt vil udelukke andre og deriblandt os fra at finde frem til en fælles europæisk løsning. Jeg tror naturligvis ikke, England ønsker noget sådant, ligesom jeg er overbevist om, at den britiske regering ikke ved forhandlingerne vil tilsidesætte de pligter, den har påtaget sig i EFTA-traktaten; men et arrangement, der for Englands vedkommende både skal tage hensyn til forpligtelsen over for de syv og forpligtelsen over for Commonwealth og til Englands egne interesser, kan blive så kunstfærdigt, at det praktisk talt vil være udelukket at koble andre på, og er en sådan associeringsordning først truffet mellem England og de seks, er prisen for vor deltagelse betydelig mindre, end hvis vore muligheder er taget i betragtning fra forhandlingernes start. Selv om jeg fuldt ud påskønner de samtaler, danske ministre vil føre, ville jeg være langt mere tryk, om de syv etablerede forhandlinger, helst på hele frihandelsområdet, subsidiært sideløbende med de engelsk-franske forhandlinger. Kan noget sådant ikke tænkes, beder jeg den højtærede udenrigsminister overveje, om sådanne forhandlinger kan etableres og et sådant organ kan skabes blandt de skandinaviske lande, selv om jeg åbent erkender, at man ikke kan være alt for optimistisk med hensyn til den støtte, vi i landbrugsspørgsmål kan få af vore nordiske broderlande.

Mit parti hilser med den største glæde, at Finland er blevet knyttet til frihandelsområdet. Dette er ikke mindst af politiske grunde af den største betydning, og forhåbentlig vil GATT ud fra de samme politiske hensyn se gennem fingrene, når man skal